

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/archiwum/177273,Witold-Bagienski-Prawa-reka-Kiszcza.html>
27.02.2026, 22:19

Witold Bagiński: Prawa ręka Kiszcza

Generał Milicji Obywatelskiej Władysław Pożoga był w latach osiemdziesiątych XX w. zastępcą ministra spraw wewnętrznych Czesława Kiszcza i jednym z najważniejszych ludzi Służby Bezpieczeństwa.

18.01.2024

Władysław Pożoga urodził się 8 stycznia 1923 r. we wsi Sierzawy na ziemi świętokrzyskiej. W 1944 r. wstąpił do komunistycznej partyzantki, która była aktywna w jego rodzinnych stronach. Po zajęciu Kielecczyny przez Armię Czerwoną Pożoga, jako aktywista partyjny, został sekretarzem Polskiej Partii Robotniczej (PPR) w Komitecie Gminnym PPR w Tarczku. Czując zagrożenie ze strony podziemia narodowego, wyjechał na Rzeszowszczyznę i w lipcu 1945 r. wstąpił do służby w Urzędzie Bezpieczeństwa (UB).

Przez pierwsze miesiące służył w wydziale zajmującym się sprawami gospodarki i rolnictwa, po czym przeniesiono go do Wydziału ds. Funkcjonariuszy Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego (WUBP) w Rzeszowie.

Jednostka ta tropiła przestępstwa i nadużycia pracowników UB, a także prześwietlała ich życiorysy. Pożoga pracował w niej przez ponad pięć lat, z przerwą na odbycie kursu dla oficerów śledczych. Podobnie jak wielu innych funkcjonariuszy z Podkarpacia, był bezpośrednio zaangażowany w działania skierowane przeciwko polskiemu podziemiu niepodległościowemu, a także w walkę z Ukraińską Powstańczą Armią.

Szczeble kariery

Jesienią 1951 r. Władysław Pożoga został przeniesiony do WUBP w Bydgoszczy, gdzie czekało na niego stanowisko p.o. naczelnika Wydziału ds. Funkcjonariuszy. Oficer szybko odnalazł się na nowym dla siebie terenie i po około dwóch latach został pełnoprawnym naczelnikiem wydziału.

Kiedy zlikwidowano Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego, a jego dotychczasowe stanowisko przestało istnieć, Pożoga został naczelnikiem Sekretariatu Kierownictwa Wojewódzkiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Publicznego. W wyniku kolejnych przekształceń organizacyjnych, z początkiem 1957 r. powierzono mu rolę sekretarza operacyjnego Kierownictwa SB Komendy Wojewódzkiej MO w Bydgoszczy, a po kilku miesiącach trafił do pionu kontrwywiadowczego.

Od listopada 1957 r. jako zastępca naczelnika, a od 1959 r., jako naczelnik Wydziału II odpowiadał za prowadzenie spraw o zabarwieniu szpiegowskim, a także za inwigilację cudzoziemców przebywających na terenie województwa bydgoskiego. Wyniki jego pracy musiały satysfakcjonować jego przełożonych, ponieważ w maju 1961 r. przeniesiono go na równorzędne stanowisko do Gdańska.

Chociaż pozostał naczelnikiem Wydziału II, powierzone mu zadanie było trudniejsze, ponieważ Trójmiasto odgrywało ważną rolę w wielu operacjach realizowanych przez kontrwywiad MSW. Wiązały się one z działaniami wśród marynarzy, obcokrajowców, a także zachodnich dyplomatów.

Jednym z większych osiągnięć kierowanej przez niego jednostki było aresztowanie w maju 1968 r. marynarza Polskich Linii Oceanicznych Gerarda Balcerowicza, który podjął współpracę

z amerykańskim wywiadem. Na fali tego sukcesu, w sierpniu 1968 r., Pożoga został II zastępcą komendanta KWMO w Gdańsku ds. SB. Za czasów sprawowania przez niego tego stanowiska doszło m.in. do brutalnego spacyfikowania protestów robotniczych na Wybrzeżu.

► [Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

komunizm

Artykuł

Władysław Pożoga w początkowym okresie swojej kariery w bezpieczeństwie komunistycznej (z akt osobowych). Fot. z zasobu IPN